

ทางรอด ทางเลือก นก ตัวแรวท้องดำ

โดย

นายเกรียงศักดิ์ ศรีบัวรอด
กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์
สัตว์ป่า

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ

- ✦ IUCN : เสี่ยงต่อภาวะใกล้สูญพันธุ์ (Endangered)
- ✦ CITES : Appendix I
- ✦ สัตว์ป่าสงวนตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535
- ✦ พบเพียง 2 แห่ง คือ พื้นที่ป่าที่ราบต่ำเขานอจู้จี้ ประเทศไทย และ บริเวณป่าเทนนีสเซริม ประเทศพม่า

เพศเมีย

เพศผู้

การจัดการ: ในอดีต

ปี 2495	มีรายงานพบครั้งสุดท้ายในประเทศไทย (Collar et al, 2529)
ปี 2528	BBC รายงานว่านกแก้วแล้วท้องดำมีความเป็นไปได้ว่าสูญพันธุ์ไปจากธรรมชาติ ไม่พบในธรรมชาติเป็นเวลากว่า 30 ปี
ปี 2529	มีการสำรวจพบนกแก้วแล้วท้องดำอีกครั้งในพื้นที่ป่าที่ราบต่ำเขานอจู้จี้ จังหวัดกระบี่ โดย Phillip D.Round และ อุทัย ตรีสุคนธ์
ปี 2530	ประกาศตั้งเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประ – บางคราม
ปี 2535	นกแก้วแล้วท้องดำถูกพิจารณาเป็นสัตว์ป่าสงวนของประเทศไทย
ปี 2536	ประกาศตั้งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาประ- บางคราม

25 ปีของการจัดการและอนุรักษ์นกตัวแล้วท้องดำ ในประเทศไทย

พ.ศ. 2533 – 2542

โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าที่ราบต่ำเขานอจู้จี้ (KNCP)

โดยความร่วมมือของกรมป่าไม้ ร่วมกับศูนย์ชีววิทยาเชิงอนุรักษ์
มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2546 – 2551

โครงการฟื้นฟูสถานภาพนกตัวแล้วท้องดำในประเทศไทย

โดยความร่วมมือของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช:
สมาคมอนุรักษ์นกแห่งประเทศไทย (BCST) : สมาคมอนุรักษ์นกแห่ง
สหราชอาณาจักร (RSPB) โดยการสำรวจข้อมูลประชากร และข้อมูล
ชีววิทยาการสืบพันธุ์ รวมถึงการเคลื่อนที่ของนกตัวแล้วท้องดำ
โดยการใส่ห่วงสีลูกนก

พ.ศ. 2552 – 2553

โครงการฟื้นฟูสถานภาพนกตัวแล้วท้องดำในประเทศไทย

โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยทำการสำรวจ
ประชากรนกตัวแล้วท้องดำ ในพื้นที่ป่าที่ราบต่ำเขานอจู้จี้ และพื้นที่
ราบต่ำ ในพื้นที่อนุรักษ์ 14 แห่ง ในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย

25 ปีของการจัดการและอนุรักษ์นกตัวแล้วห้องดำ ในประเทศไทย

พ.ศ. 2554 – 2556

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาแนวทางและ
ความเป็นไปได้ในการฟื้นฟูประชากรนกตัวแล้วห้องดำ โดยการ
เพาะเลี้ยงและปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

พ.ศ. 2557 – 2558.....

โครงการฟื้นฟูสถานภาพนกตัวแล้วห้องดำในประเทศไทย

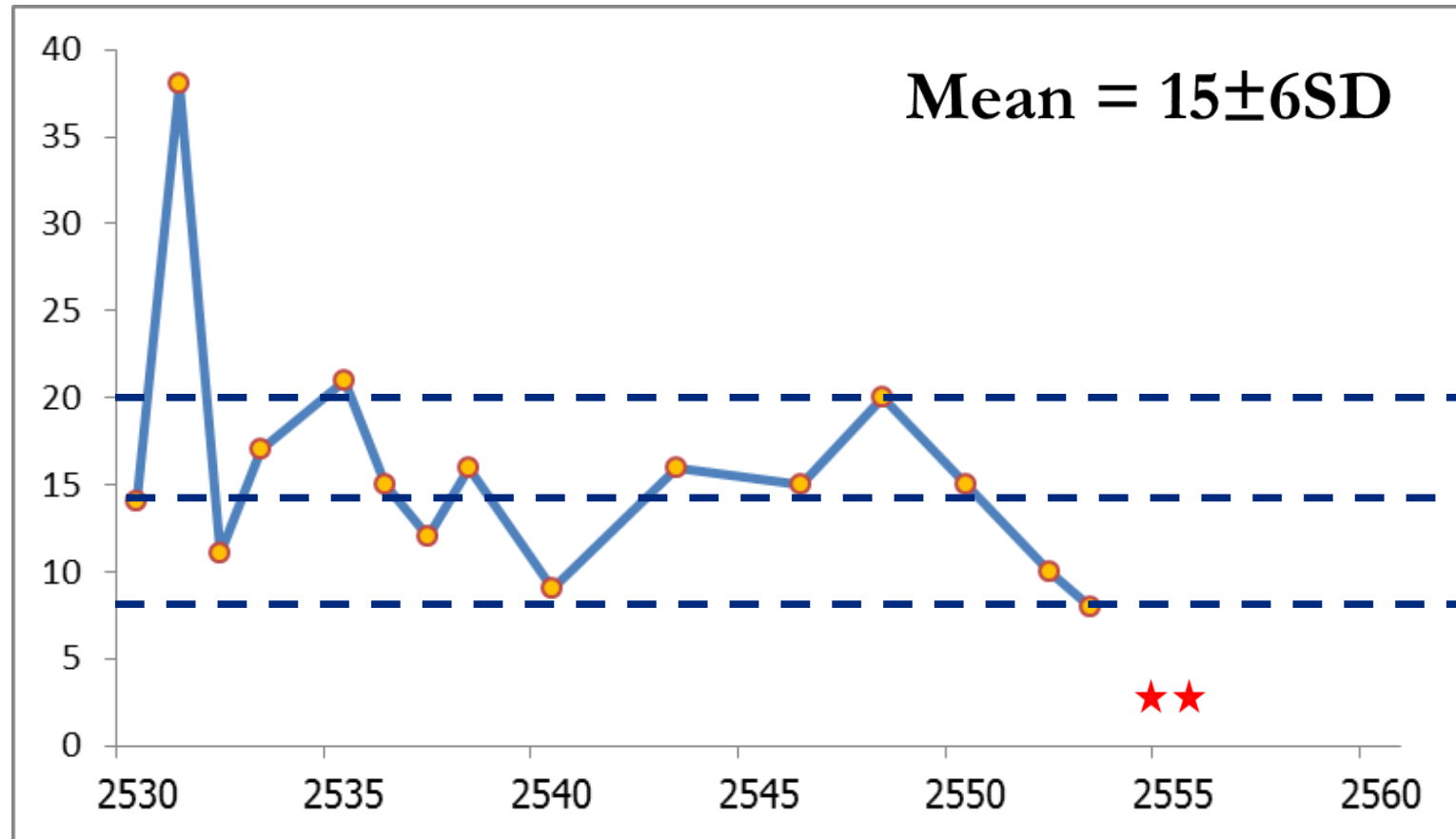
โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช : ปัจจุบันทำการสำรวจ
ประชากรและหารังในพื้นที่การกระจายหลัก (สระมรกต) บริเวณเส้นทาง
ศึกษา ธรรมชาติ และบริเวณพื้นที่ห้วยมป่าโดยรอบ

น้ำตกร้อนพบนก
ครั้งสุดท้ายปี2548

 62%อยู่นอกพื้นที่
เขตรักษาพันธุ์ฯ

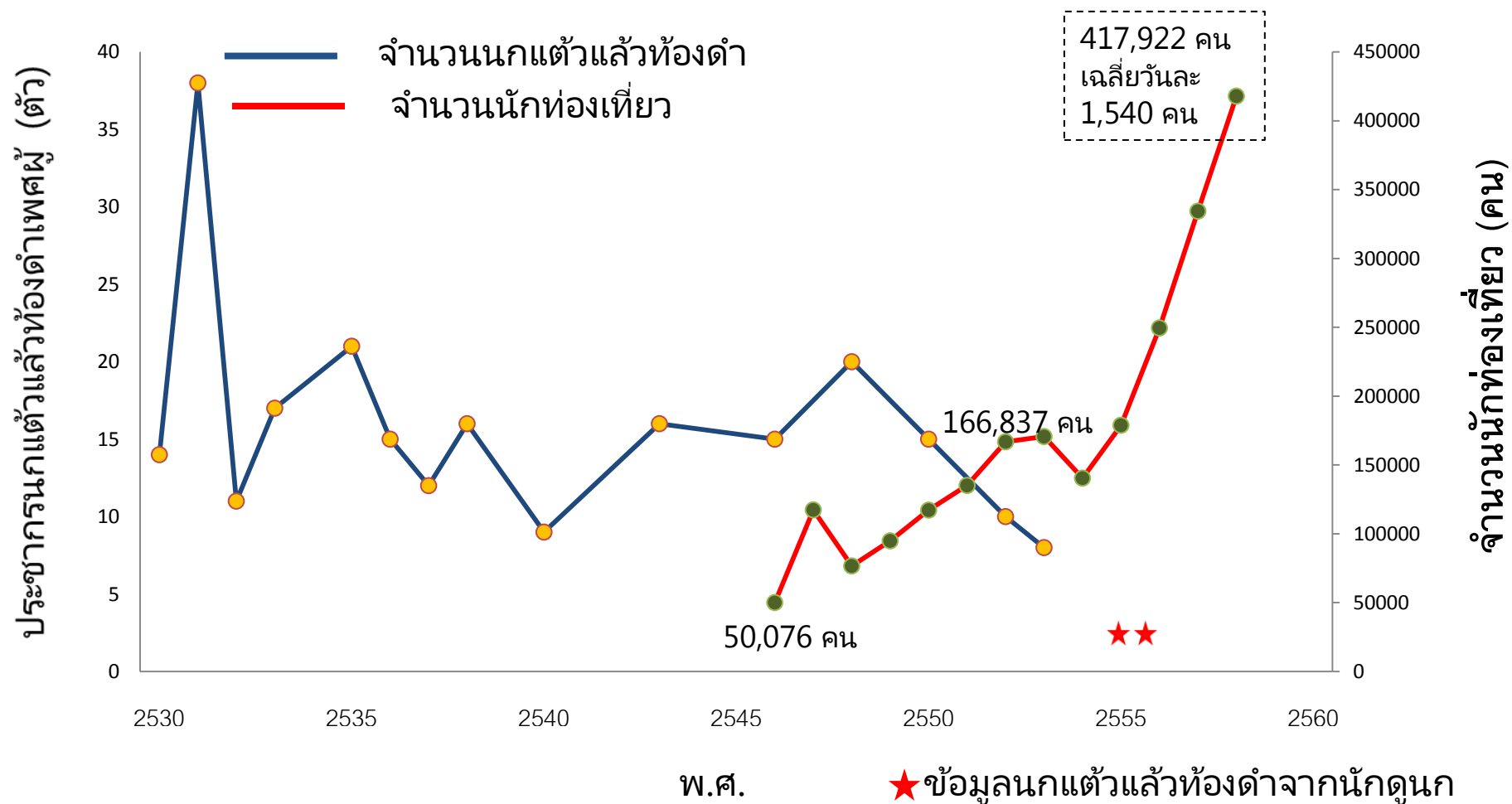
— เขตรักษาพันธุ์ฯ
— เขตห้ามล่าสัตว์ป่าฯ

ประชากรนกแก้วแล้วห้องดำเพศผู้ (ตัว)

พ.ศ.

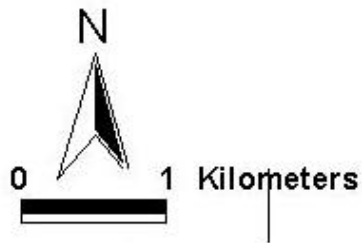
★ ข้อมูลจากนักตุงนก

การดำเนินงานในอดีต

สำรวจประชากรนกตัวเร็ว
ท้องดำ ในพื้นที่ป่าที่ราบต่ำ
เขานอจู้จี้

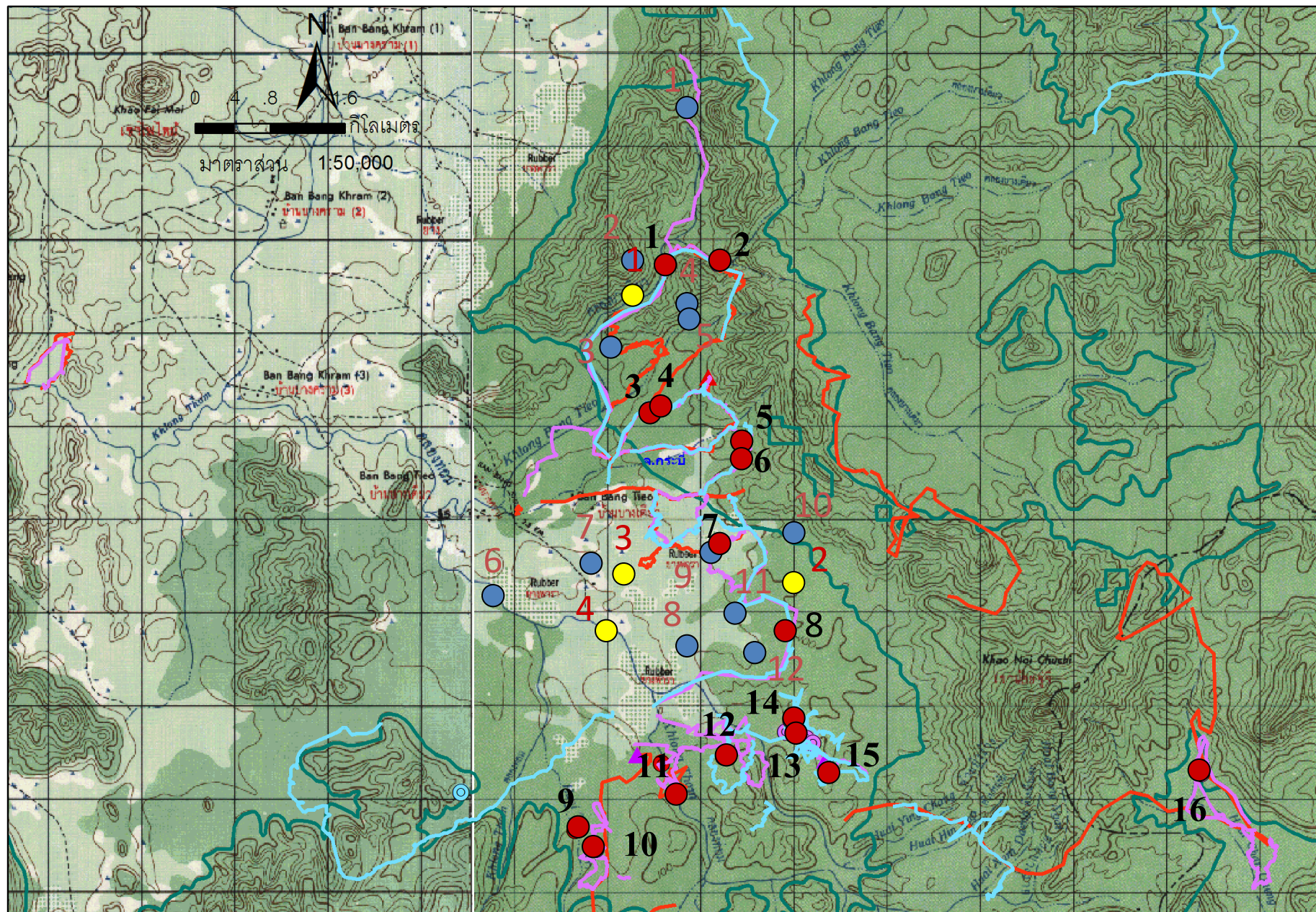

ป่าที่ราบต่ำเขานอ จู้จี้ ในปัจจุบัน

> 200 ม.

100 – 200 ม.

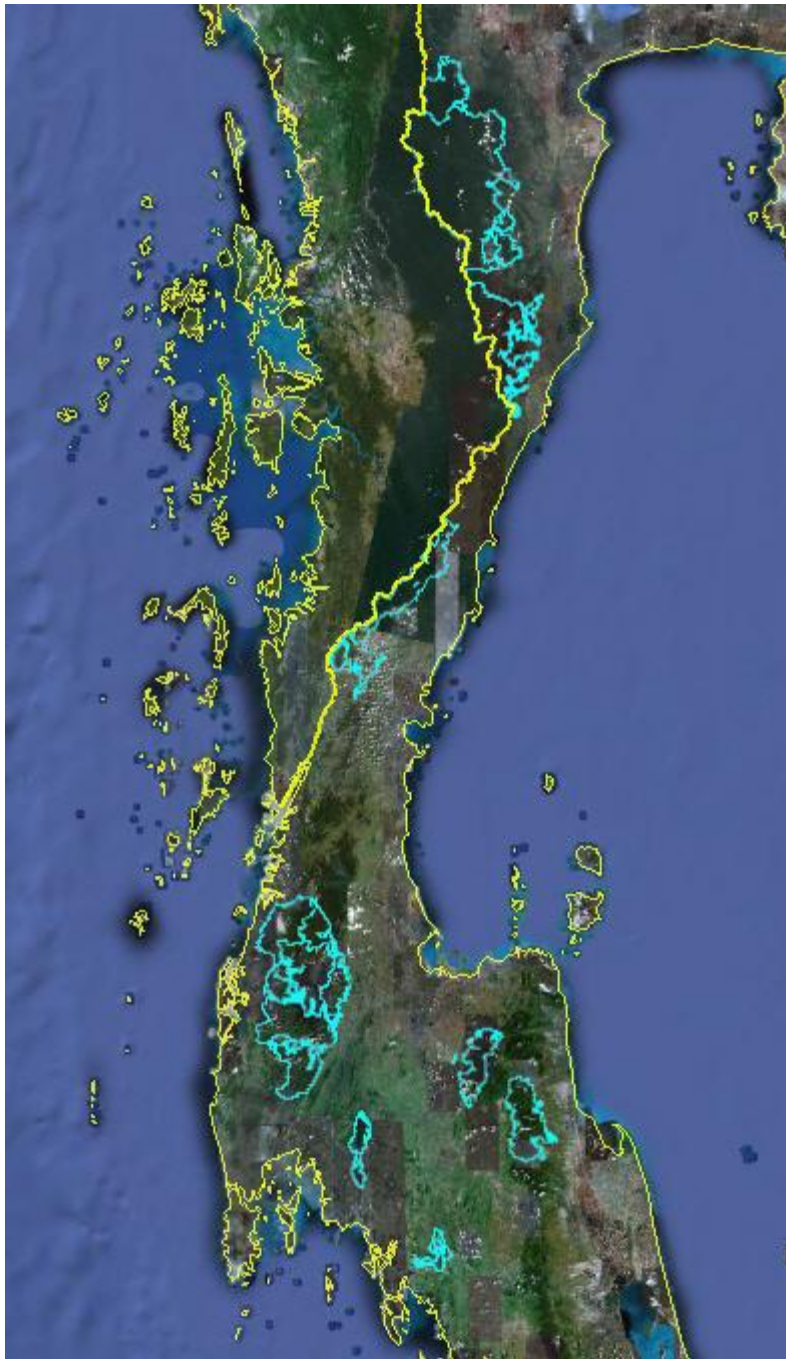

ผลการสำรวจ

สำรวจการแพร่กระจายของ
นกแต้วที่อดดำในพื้นที่ป่าที่
ราบต่ำ 15 แห่ง(เคยสำรวจ
มาก่อน)

1. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแม่น้ำภาชี
2. อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน
3. อุทยานแห่งชาติกุยบุรี
- 4,5. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อุทยานเสด็จในกรมหลวงชุมพรด้านทิศเหนือ และทิศใต้
6. พื้นที่ราบป่าท่าชนะ
7. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองนาคา
8. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองแสง
9. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองยัน
10. อุทยานแห่งชาติเขาสก
11. อุทยานแห่งชาติไทร่มเย็น
12. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าคลองพระยา
13. อุทยานแห่งชาติเขาพนมเบญจา
14. อุทยานแห่งชาติคลองพนม
15. อุทยานแห่งชาติเขาหลวง

การสำรวจ พืชที่ไม่เหมาะสม การเผา
แล้วแล้วทองคำ
ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
เขาประ-บางคราม จ.กระบี่ และ
ตรัง ปี พ.ศ. 2558

โดย

กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ทีมงานวิจัยสำรวจประชากร

(1) สถานีวิจัยสัตว์ป่าดอยเชียงดาว จ.
เชียงใหม่

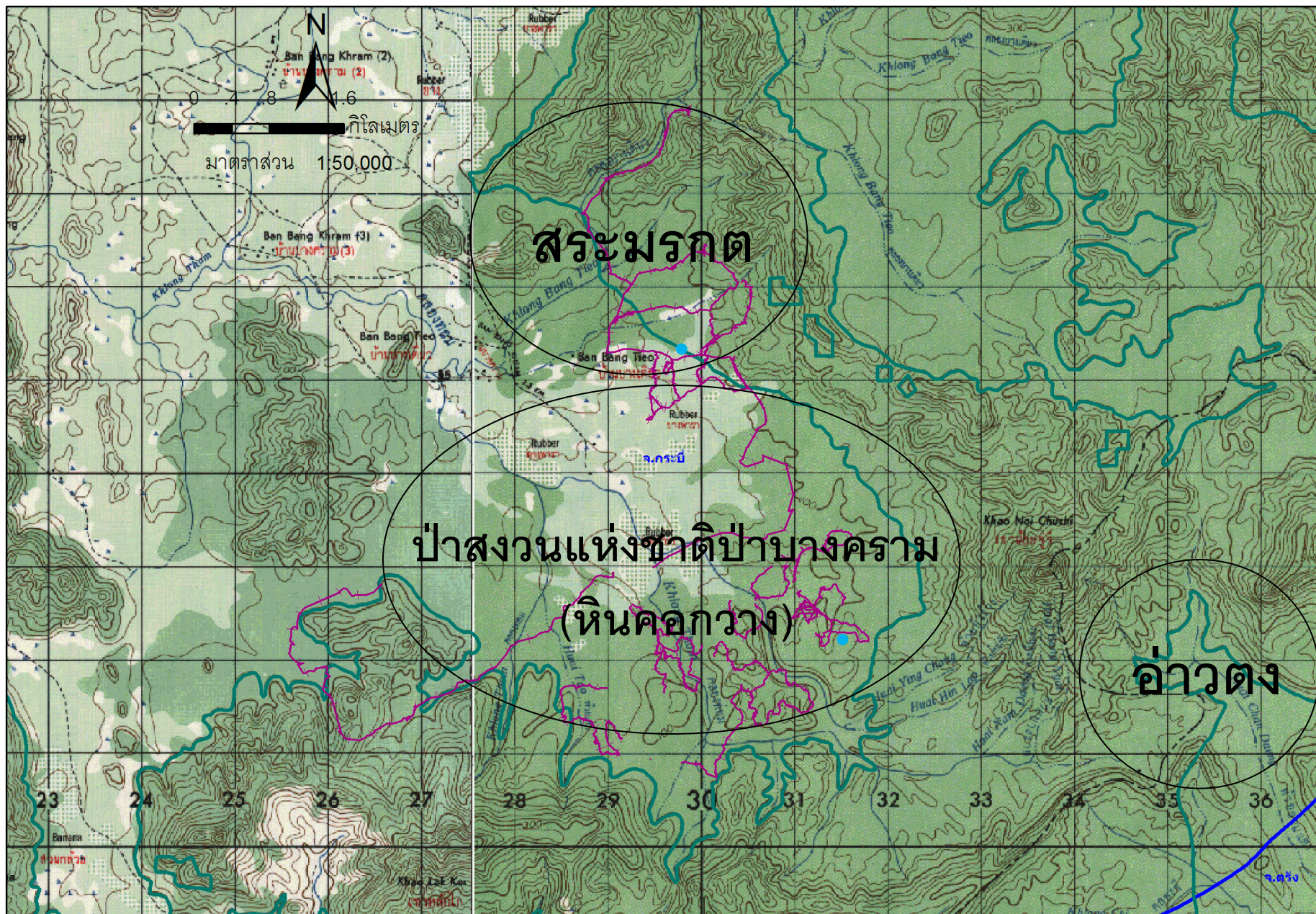
(2) สถานีวิจัยสัตว์ป่าบึงบอระเพ็ด จ.
นครสวรรค์

(3) สถานีวิจัยสัตว์ป่าป่าพรุ-ป่าหาลาบาลา
จ.นราธิวาส

(4) สถานีวิจัยสัตว์ป่าคลองแสง

(5) สมาคมอนุรักษ์นกและธรรมชาติแห่ง
ประเทศไทย

(6)

สำรวจประชากรนก

ทีมงานวิจัยชีววิทยาการทำรังวางไข่นกแก้วแร้วทองดำ

ขอบคุณครับ

